

Сарајево, 24.10.2016. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 17.10.2016.- 21.10.2016.**

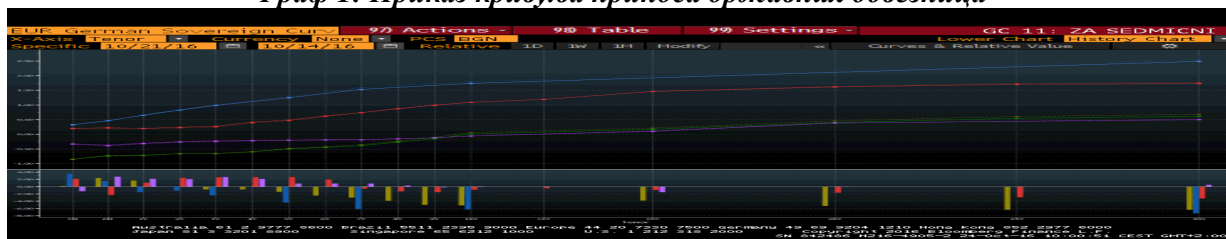
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	14.10.16	-	21.10.16		14.10.16	-	21.10.16		14.10.16	-	21.10.16		14.10.16	-	21.10.16	
2 године	-0,66	-	-0,66	→	0,83	-	0,82	↓	0,22	-	0,24	↗	-0,27	-	-0,25	↗
5 година	-0,48	-	-0,50	↓	1,29	-	1,24	↓	0,46	-	0,49	↗	-0,20	-	-0,20	→
10 година	0,06	-	0,01	↓	1,80	-	1,73	↓	1,10	-	1,09	↓	-0,05	-	-0,05	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси			
	14.10.16	-	21.10.16	
3 мјесеца	-0,854	-	-0,852	↗
6 мјесеци	-0,749	-	-0,725	↗
1 година	-0,704	-	-0,669	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.10.2016. године (пуне линије) и 14.10.2016. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

ЕЦБ је у складу са очекивањима задржала непромијењену референтну каматну стопу (0,0%), као и стопе по којима кредитира банке (0,25%), односно прихвата депозите банака (-0,40%). Такође, мјесечни износ куповина државних обвезница задржан је на нивоу од EUR 80 милијарди. Најбитније саопштење након одржане сједнице било је да УВ ЕЦБ-а није расправљало о повлачењу стимуланса, о чему се на тржишту шпекулисало током овог мјесеца, нити о року трајања програма куповина обвезница (актуелни рок је март 2017. године). Приноси обвезница еврозоне нису биљежили битније промјене до четвртка, услед ишчекивања сигнала будућих кретања монетарне политике и стимулативних мјера ЕЦБ-а. Недостатак битнијих информација о промјенама актуелне монетарне политике утицао је на пад приноса обвезница дужег рока доспијећа крајем протекле седмице, приликом чега се принос десетогодишњих њемачких обвезница приближио нивоу од 0,0%.

Истраживање банкарског сектора које проводи ЕЦБ је показало да су услови кредитирања у еврозони наставили да биљеже побољшање у трећем кварталу текуће године, с тим да се ово односи на кредитирање становништва, док су услови кредитирања компанија остали непромијењени. ЕЦБ је објавила и кварталне прогнозе професионалних прогнозера, према којима се очекује да ће инфлација у еврозони ове године износити 0,2%, што је за 0,1% мање у поређењу са прогнозама из јула. За 2017. годину ове прогнозе су непромијењене (1,2%), док су за 2018. годину смањене на 1,4% (раније очекивано 1,5%). Прогнозе раста GDP-а за ову годину су благо повећане на 1,6% (раније 1,5%), за 2017. годину су непромијењене (1,4%), а за 2018. годину благо повећане на 1,5% (раније 1,6%).

Рејтинг агенција Fitch потврдила је кредитни рејтинг Италије (БББ+), али је смањила изгледе рејтинга на „негативан“ са „стабилан“. Француска је емитовала тромјесечне, шестомјесечне и једногодишње трезорске записе по приносима између -0,616% и -0,685%, као и обвезнице са доспијећем од 5 година (-0,38%) и 5,5 година (-0,32%). Холандија је емитовала тромјесечне трезорске записе (-0,693%), а Шпанија тромјесечне (-0,387%) и по рекордно ниским приносима деветомјесечне трезорске записе (-0,299%), те двогодишње (-0,122%) и десетогодишње (1,043%) обвезнице. Њемачка је емитовала обвезнице са доспијећем од 30 година (0,64%), а Шпанија обвезнице са доспијећем од 50 година (2,688%).

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ СЕП	0,4%	0,4%	0,2%
2.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) АВГ	-	0,9%	4,1%
3.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) ОКТ	-8,0	-8,0	-8,2
4.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) АВГ	-	29,7	27,7
5.	Однос дуга и GDP-а – ЕЗ (Г/Г) 2015.	-	90,4%	92,0%
6.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) АВГ	-	2,52	7,79
7.	Трговински биланс – Шпанија (у милијардама EUR) АВГ	-	-2,56	-0,558
8.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г) СЕП	-1,2%	-1,4%	-1,6%
9.	Стопа незапослености – Холандија СЕП	-	5,7%	5,8%

САД

Током протекле седмице приноси америчких обвезница су забиљежили смањење, при чему је оно било више изражено код обвезница дужег рока доспијећа.

Индекс потрошачких цијена, који је објављен током протекле седмице, је забиљежио највиши ниво од октобра 2014. године. Међутим, индекс потрошачких цијена, који искључује цијене нафте и прехранбених производа, је у истом периоду износио 2,2%, што је, ипак, мањи податак од августовског нивоа од 2,3%. Према FED-овом редовном извјештају о стању у домаћој привреди, познатијем као „Beige Book“, америчка привреда је забиљежила скроман до умјерен економски раст. Услови на тржишту рада су пооштрени, те је у протеклих мјесец и по дана, забиљежен скроман раст броја запослених и њихових зарада. Апresiasiја USD је неповољно утицала на амерички извоз, а тиме и на прерађивачки сектор САД-а. Ипак, очекивања су и даље оптимистична, иако су из појединих FED-ових дисктрикта изразили забринутост због економских незивјесности уочи одржавања предсједничких избора у САД-у.

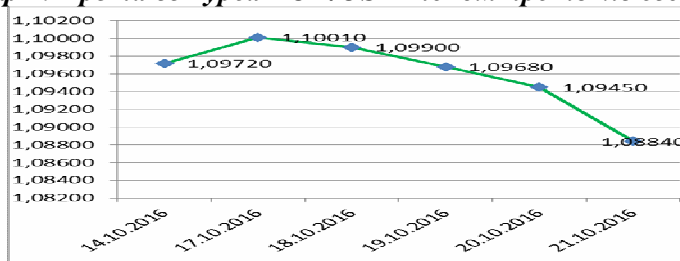
Неколико FED-ових званичника је током протекле седмице дало изјаве, према којима очекују једно повећање референтне каматне стопе до краја ове године. Промјене ове каматне стопе у наредној години ће, према њиховим ријечима, зависити од перформанси америчке привреде. Судећи према кретањима фјучерса на FED-ову ефективну каматну стопу по којој банке међусобно посуђују вишак изнад обавезне резерве, већина учесника очекује да ће на састанку FOMC-а у децембру бити донесена ова одлука, односно вјероватноћа тог догађаја износи 67%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс малопродаје (М/М) СЕП	0,6%	0,6%	-0,2%
2.	Индекс индустријске производње (М/М) СЕП	0,1%	0,1%	-0,5%
3.	Индекс искоришћености капацитета СЕП	75,6%	75,4%	75,3%
4.	Индекс радноинтензивне производње (М/М) СЕП	0,1%	0,2%	-0,5%
5.	Индекс започетих кућа (М/М) СЕП	2,9%	-9,0%	-5,6%
6.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) СЕП	1,1%	6,3%	0,7%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) СЕП	0,6%	0,7%	0,0%
8.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г) СЕП	1,5%	1,5%	1,1%
9.	Индекс радноинтензивне производње FED из Њујорка ОКТ	1,0	-6,8	-2,0
10.	Индекс радноинтензив. производње FED из Филаделфије ОКТ	5,0	9,7	12,8
11.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 15. ОКТ	250.000	260.000	247.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен са нивоа од 1,0972 на ниво од 1,0884.

Граф 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протеклу седмицу у Великој Британији обиљежили су подаци о инфлацији и запослености. Подаци за септембар су показали да је инфлација повећана на највећи ниво у последње двије године и износила је 1% годишње, што је значајан раст у односу на август, када је овај податак износио 0,6%. Из Агенције за статистику Велике Британије је саопштено да не постоје директни докази да је депрецијација GBP, за скоро 20% у односу на USD од референдума, била водила раста инфлације у септембру, док економисти сматрају да ће депрецијација GBP бити важан фактор у наредним мјесецима с обзиром на то да ће слабија GBP утицати на раст трошкова увоза и инфлацију. Овакви трендови у комбинацији са отпорношћу економије Велике Британије након Brexita, наводе економисте да вјерују да ће се ВоЕ суздржати од даљег смањења референтне каматне стопе до краја године.

Вицегувернер ВоЕ, Broadbent, је изјавио да ВоЕ неће повећати референтну каматну стопу како би се достигао циљани ниво инфлације од 2%, уколико се појаве ризици који би могли угрозити економију. Broadbent сматра да би повећање референтне каматне стопе могло водити непожељним последицама, попут смањења економског раста и веће незапослености. Такође, Broadbent је додао да је депрецијација GBP након референдума дјеловала као снажан амортизер за економију земље. Ново запошљавање је током последња три мјесеца, закључно са августом, успорено, што је протумачено као утицај одлуке грађана Велике Британије да подрже Brexit. Стопа незапослености је, ипак, задржана близу најнижег нивоа у последњих једанаест година и износи 4,9%. Званичник Агенције за статистику Велике Британије, Palmer, је истакао да ови подаци ипак указују на наставак раста запослености током лjeta, те да је број слободних мјеста за запошљавање и даље висок, сугеришући наставак повјерења у економију.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ОКТ	4,2%	4,0%
2.	Инфлација (Г/Г)	СЕП	1,0%	0,6%
3.	RPI улазне цијене у производњи (Г/Г)	СЕП	7,4%	7,8%
4.	RPI излазне цијене производње (Г/Г)	СЕП	1,1%	0,9%
5.	Захтјеви незапослених за помоћ	СЕП	3.200	7.100
6.	ILO стопа незапослености (тримјесечно)	АВГ	4,9%	4,9%
7.	Малопродаја (Г/Г)	СЕП	4,7%	6,6%
8.	Позамице јавног сектора (у млрд GBP)	СЕП	8,2	10,3

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EUR/GBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90036 на ниво од 0,89002, док је курс GBP/USD повећан са нивоа од 1,2191 на ниво од 1,2234.

ЈАПАН

Гувернер ВоЈ, Курода, сматра да би се током овог мјесеца могао продужити циљани моменат достизања пожељног нивоа инфлације, с обзиром на слабији цјеновни раст. Курода није спецификовао како би ово кашњење могло утицати на одлуке ВоЈ, али је нагласио да би банке у будућности могле успорити са откупом десетогодишњих обвезница, уколико приноси на ове обвезнице буду значајно смањени испод нивоа око 0%. Поред тога, Курода је истакао да очекује да ће економски раст Јапана убрзати у наредној фискалној години у односу на текућу годину под утицајем бољих изгледа глобалног привредног раста. Ипак, Курода је поменуо да скорије слабости у индексу темељне инфлације, која је у августу забиљежила пад пети мјесец заредом, може присилити ВоЈ да смањи инфлаторна очекивања приликом кварталне ревизије података на састанку који ће бити одржан 31.10 и 01.11. текуће године

У редовном кварталном извјештају ВоЈ је задржала оптимистичан економски поглед за већину од девет регија у земљи.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

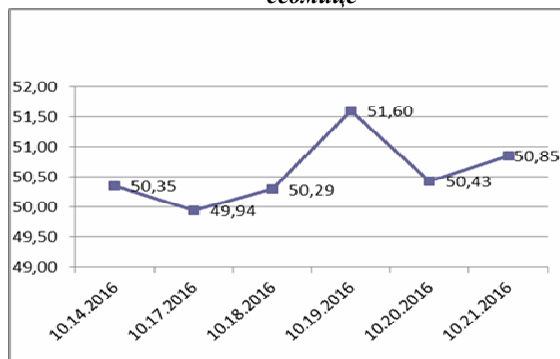
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г) F	АВГ	-	4,5%	4,6%
2.	Искоришћеност капацитета (М/М)	АВГ	-	2,6%	0,6%
3.	Индекс укупне индустријске активности (М/М)	АВГ	0,2%	0,2%	0,3%
4.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F	СЕП	-	-6,3%	-6,3%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/JPY забиљежио смањење са нивоа од 114,31 на ниво од 112,95. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USD/JPY смањен са нивоа од 104,18 на ниво од 103,80.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте је на отварању њујоршке берзе у понедјељак износила 50,35 USD (45,89 EUR). Током трговања у понедјељак цијена нафте је биљежила благо смањење под утицајем информација да су поједине земље чланице ОПЕКС-а повећале обим производње овог енергента. Већ током трговања у уторак, цијена овог енергента је забиљежила раст, након што су поједини аналитичари изнијели мишљење да тржиште нафте није у толикој мјери презасићено, што је став који преовладава на овом тржишту. У сриједу је цијена нафте забиљежила значајан раст, на највиши ниво од јула прошле године, након што је објављен податак о томе да су америчке залихе нафте смањене током претходне седмице за 5,2 милиона барела на седмичном нивоу, што је скоро двоструко веће смањење од очекивања. Раст цијене овог енергента утицао је на поједине инвеститоре да реализују добитак по основу инвестиција у овај облик активе, што је утицало на смањење цијене нафте током трговања у четвртак. Министар за енергетику Русије, Новак, је изјавио у петак да је договор о замрзавању обима производње нафте неопходан за стабилизацију цијене овог енергента, као и да ће он током ове седмице представити приједлоге колеги из Саудијске Арабије. Ипак, раст цијене овог енергента био је ограничен апрецијацијом USD забиљеженом тог дана. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила USD 50,85 (EUR 46,72).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.251,03 USD (1.140,20 EUR). Цијена једне fine унце злата је почетком протекле седмице биљежила раст. Утицај на овакво кретање цијене злата имале су шпекулације о томе да су инвеститори смањили инвестиције у дугорочне обвезнице, на шта упућује и веће смањење приноса америчких и европских обвезница дужег рока у односу на приносе обвезница краћег рока допијећа. У сриједу је цијена злата биљежила раст на највиши ниво у посљедње двије седмице, након што је објављен податак да је индекс потрошачких цијена у САД, који искључује цијене енергената и прехранбених производа, током септембра забиљежио успорење раста, што је подстакло шпекулације о споријем темпу FED-овог повећања референтне каматне стопе. Ипак, учесници на тржишту очекују да би чланови FOMC-а на састанку који се одржава у децембру могли донијети одлуку о повећању референтне каматне стопе. Очекивања о кретању FED-ове референтне каматне стопе и даље значајно утичу на кретање цијене злата. Током трговања у четвртак апрецијација USD у односу на EUR је утицала на благо смањење цијене злата, која се ни током трговања у петак није значајно мијењала у односу на претходни дан, те је на затварању тржишта износила 1.266,46 USD (1.163,60 EUR) по једној финој унци, што је на седмичном нивоу повећање од 1,23%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

